Влада - Радам !

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України № 96 (596) ♦ Середа, 26 травня 1993 року ♦ Ціна 8 крб.

Читайте в номері

УКРАЇНА РОЗГЛЯДАЄ ПОЛЬЩУ ЯК СТРАТЕГІЧНОГО ПАРТНЕРА

Нині, коли наша країна зазнає економічних труднощів, для нас є важливою моральна підтримка сусідів, а також їхній досвід у подоланні кризової ситуації, який потрібно запозичити, внісши до нього українську специфіку, заявив Голова Верховної Ради України І.Плющ під час зустрічі з Президентом Республіки Польща Л.Валенсою. Глава українського парламенту наголосив, що Україна високо цінує підтримку, надану їй Польщею в період становлення незалежності. При цьому він зазначив, що українські реформи потребують техніко- технологічної допомоги також і розвинутих країн Заходу. Під час переговорів І.Плющ виступив з пропозицією: в рамках ООН юридично оформити і закріпити ситуацію, яка склалася в Європі після розвалу соціалістичної співдружності і СРСР.

(Закінчення на 2-й стор.)

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Шановні читачі!

Преса України в скрутному становищі. Не вистачає паперу, не вистачає й коштів на папір, оплату послуг зв'язківців, видавництв. Важкі умови, які склалися для преси, повною мірою стосуються і «Голосу України».

За нинішніми цінами річна передплата на нашу газету має бути 6 тисяч крб.

І все ж ми не хочемо оголошувати нову передплату на друге півріччя. А пропонуємо інший варіант. Наші нинішні передплатники, які обрали «Голос України» на весь 1993 рік, мають доплатити у своїх поштових відділеннях по 1000 карбованців і це гарантує їм отримання газети протягом другого півріччя. (Аби не виникало непорозумінь, плутанини у поштових відділеннях, нагадуємо для них, що ця інформація надходила (для Києва) за № 49-04-3845 від 23.04.93р., (для республіки) за № 1760 від 26.04.93 р.). А нові передплатники мають оформляти собі доставку газети за цінами: на півроку — 3 тисячі карбованців, на квартал — 1500 карбованців, на місяць — 500 карбованців. І доплата 1000 крб., і нова передплата на II півріччя приймаються до 12 червня усіма відділеннями зв'язку України.

Нагадуємо індекс. Видання українською мовою — 60955, російською — 60997.

За неядерну принциповість

Українська рада миру та Український фонд миру оприлюднили заяву стосовно цілковитої підтримки зусиль ООН, Комітету неурядових організацій з роззброєння. Інших миротворчих організацій планети, спрямованих на досягнення глобального роззброєння на принципах безпеки в усьому світі. У заяві висловлюється твердий намір відстоювати три неядерні принципи, проголошені Декларацією про державний суверенітет України: «не приймати, не виробляти і не набувати ядерної зброї». Рада миру і Фонд миру закликали парламент ратифікувати Договір «СТАРТ-1» і Договір про нерозповсюдження ядерної зброї, що призведе до поліпшення внутріполітичного клімату та пом'якшення напруги у міжнародних відносинах.

Парад автомобілів

Сьогодні у Київському палаці спорту відкрилося перше в Україні міжнародне автошоу. На ньому представлені автомобілі всіх провідних всесвітньовідомих фірм. А щоб подивитися — варто лише заплатити 600-800 купонів, що за наших часів — майже задарма. Виставка триватиме до 30 травня.

Організували перше міжнародне автошоу-93 Міністерство транспорту України, Федерація автомобілістів України та Міжнародна торгова та виставочна компанія (Великобританія). Напередодні відкриття відбулася прес-конференція.

Двадцятий побратим

Підписано договір про побратимство між Одесою та польським містом Лодзем. Передбачається розширення економічних контактів, інтеграція польського бізнесу в причорноморське місто. Вирішено в обох містах створити спеціальні бюро сприяння економічному співробітництву. Лодзь — двадцятий побратим Одеси.

Кіровоградці засумували за українським кіно

П'ятдесят тисяч карбованців виділив Кіровоградський міськвиконком кінотеатру «Зоряний» на безплатний показ українських фільмів. Хоча ця сума й невелика, але й вона є добрим внеском у підтримку вітчизняної кінокультури. Адже свого часу її прославили на весь світ фільми «Земля», «Тіні забутих предків», «Білий птах з чорною ознакою» та інші. Ці кінострічки — справжній ковток свіжого повітря в задушливій атмосфері фільмів жахів, насильства, еротики — різної «малинки», що заполонила наші екрани. Розпочнеться показ фільмів картиною «Богдан Хмельницький», яку свого часу зняв відомий режисер Ігор Савченко.

22 тисячі — раз, 22 тисячі — два...

На думку експертів Федерації профспілок України, мінімальна зарплата населення має становити 22 тисячі 100 карбованців, що відповідатиме забезпеченню мінімального споживчого рівня.

Усі прагнуть на південь

У Вільнюському університеті Президент Литви А. Бразаускас зустрівся з іноземними послами. Зустріч була присвячена розвиткові зовнішньої політики Литви після її вступу до Ради Європи. Президент Литовської Республіки заявив, що його держава, як і раніше, слугуватиме мостом між Сходом і Заходом континенту. Найближчу перспективу у сфері економічного співробітництва литовський лідер бачить у спільних проектах із сусідніми балтійськими і північними державами, а також з вишеградською четвіркою, Білоруссю та Україною. На думку А. Бразаускаса, за допомогою нашої держави Литва має наміри шукати партнерів на Півдні.

Я ЛОВЛЮСЬ — БО АЙ ЛАВ Ю!

Якби риба заговорила, вона б сказала: Боже, яка я дурна! Живу я у водах Хмельницького тресту рибного господарства (відділок Пилява). Моє діло — ловитися. Але знали б ви, як то соромно — ловитися у діряві сіті, як то прикро — бачити, що у рибалок тутешніх не вистачає човнів, а чоботи у них —клеєні- переклеєні! Але я, дурна, ловлюся (і непогано ловлюся). Роблю я це хіба що з жалю до цих людей, з любові до них.

«Ай лав ю!» — як кажуть англійці...

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

УКРАЇНА РОЗГЛЯДАЄ ПОЛЬЩУ ЯК СТРАТЕГІЧНОГО ПАРТНЕРА

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

У слові-відповіді Л. Валенса сказав, що світ нині — дуже агресивний, а Україна є ласим шматочком. За словами польського Президента, від того, наскільки вільною і незалежною буде наша держава, залежить, наскільки вільною і незалежною буде Польща. Тому будувати майбутнє нам треба разом і при цьому підтримувати одне одного. Регіональне і двостороннє співробітництво, на думку Л. Валенси, більш раціональне і вигідне, оскільки дає змогу з найменшими затратами розв'язувати багато проблем і разом з тим не дає можливості нажитися третім країнам. Президент Польщі подякував І. Плющеві за теплий прийом і висловився за якомога тісніше співробітництво між двома державами.

Того ж дня керівники відповідних міністерств і відомств підписали низку українсько-польських документів, серед них — угоди про регіональне економічне співробітництво, правову допомогу з цивільних і кримінальних справ, Договір про оперативне оповіщення про ядерні аварії, обмін інформацією щодо ядерних установок та про наукове співробітництво у галузі ядерної безпеки і радіаційного захисту. Президент Л. Валенса від імені польського народу передав Україні автоматичну станцію контролю радіоактивності. За дорученням Президента Польщі, Україні передано 6 збірників архівних документів товариства «Просвіта», які збереглися в архіві Варшавської бібліотеки.

Відбулося також перше засідання Консультативного комітету Президентів України і Польщі, на якому було визначено основні напрями його діяльності на найближчий час. Польсько-українські взаємини мають особливий вимір в сучасних міжнародних відносинах в Центрально- та Східноєвропейському регіоні і в усій Європі в цілому, зазначив під час відкриття засідання Л. Кравчук. Він також підкреслив, що ми розглядаємо Польщу як стратегічного партнера. У своєму виступі Л. Валенса заявив, що створена структура допоможе налагодити співпрацю на постійній основі і розв'язувати конкретні проблеми.

Вчора глава Польської держави та особи, що його супроводжують, побували в костьолі святого Олександра на ранковому богослужінні. Згодом у своїй резиденції Л. Валенса зустрівся з міністром закордонних справ А. Зленком, першим заступником міністра економіки В. Поповим, міністром зовнішньоекономічних зв'язків І. Герцом. Сторони торкнулися питань координації зовнішньополітичної діяльності і розширення економічного співробітництва. Президент Польщі мав зустріч з представниками українсько-польської торгової палати. Члени делегації відвідали історико-культурний заповідник «Софійський музей».

У другій половині дня відбулася спільна прес-конференція Л. Валенси і Л. Кравчука для українських і зарубіжних журналістів.

Тарас ПЕТРІВ.

Заява прес-служби Президента України

На ім'я Президента України надходять численні звертання з проханням роз'яснити його позицію щодо процесів, які розвиваються у релігійному середовищі. У зв'язку з цим прес-служба Президента України уповноважена заявити таке:

Загальний процес демократизації українського суспільства, забезпечення правової основи життєдіяльності релігійних організацій створили всі умови для нормалізації державно-церковних відносин.

Однак ось уже протягом кількох років у країні точиться міжцерковне протиборство, яке переростає у відкрите протистояння, внаслідок чого окремі церковні юрисдикції фактично виступають як дезинтегруючий, дестабілізуючий чинник у суспільстві.

Загострення міжцерковних взаємин, політизація релігійного життя потребують більш чіткого визначення позиції держави щодо цих процесів та конкретнішого формулювання політичних та правових координат, в яких вони розвиваються.

Українська держава у своєму ставленні до церкви виходить із загальноприйнятих світових норм: відокремлення церкви від держави, невтручання у внутрішньоцерковні справи, визнання рівноправності всіх конфесій та максимального сприяння їх діяльності, що знайшло закріплення у Конституції України та в чинному законодавстві.

В Україні свідомі того, що за її межами діють центри, які намагаються проводити антиукраїнську лінію в площині церковного життя. Водночас слід визнати, що діяльність цих центрів є лише однією з причин нестабільності у релігійній сфері.

Масштабність та неоднозначність названих процесів ускладнилися ще й тим, що вони збіглися у часі з періодом становлення Української держави, формування її економічної, політичної та правової систем, а це, у свою чергу, стало каталізатором політизації міжконфесійних взаємин і релігійного життя в цілому.

Безперечно, для кожної політичної партії, громадської організації чи політичного діяча, які вболівають за Україну, дбають про інтереси її народу, не байдуже, яким чином релігійна обстановка нашаровується на соціально-політичну. Але коли політики від церкви, виходячи зі своїх корпоративних інтересів, намагаються маніпулювати вірними, диктують, якій церкві сьогодні бути, а якій ні, які нові структури створювати, то це слід розцінювати як початок конфронтації, як втручання у внутрішньоцерковні справи, що є грубим порушенням законів.

Насторожує той факт, що чинниками загострення міжцерковних відносин іноді виступають офіційні службові особи і деякі народні депутати. Слід визнати, що не завжди принципової позиції щодо налагодження цивілізованих взаємин між церквами, неупередженого ставлення до них дотримуються органи виконавчої влади, які безпосередньо контактують з представниками церков.

У справі розв'язання міжцерковного конфлікту великі надії покладалися на церковну ієрархію. Та, на жаль, часто доводиться бачити протилежне — взаємні звинувачення, відстоювання групових інтересів, нехтування всього того, що не відповідає власним цілям і уподобанням. Конфлікт у релігійному середовищі дедалі більше свідчить про непримиренність між окремими церковними керівниками. У зв'язку з цим не може не постати запитання: чого насправді хочуть ті, хто, декларуючи свою любов до України, на ділі сіють чвари, розбрат між людьми.

У цих складних умовах позиція Президента України щодо розвитку міжконфесійних взаємин та відродження церков залишається незмінною і базується виключно на Конституції, законах та міжнародних правових актах, підписаних нашою державою.

Президент України вважає абсолютно неприпустимим намагання окремих службових осіб надавати перевагу одним релігійним організаціям за рахунок інших і застерігає всіх, кому довірено реалізацію державної політики у сфері церковного життя, від прийняття тенденційних, упереджених рішень з церковних питань.

Очевидно, слід чекати оцінки Верховною Радою України дій тих народних депутатів, які втручаються у внутрішні справи церкви, порушуючи тим самим Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації».

Президент України закликає всі політичні партії, рухи та громадські організації до суворого дотримання принципу невтручання у міжцерковні взаємини. А архієреїв, духовенство та віруючих всіх конфесій — відмовитися від конфронтації і проявити добру волю до примирення заради утвердження громадянської злагоди і процвітання України.

Прес-служба Президента України

З'ЇЗД НАДІЙ ЧИ ІЛЮЗІЙ?

Отже, Всеукраїнський з'їзд представників колективних сільськогосподарських підприємств, про який так багато говорили українські політики всіх гатунків, ідеологій та віросповідань, розпочався.

На ньому традиційно зазначать (це підтверджують роздобуті проекти документів з'їзду), що сільськогосподарське виробництво протягом 1991—1992 років скоротилося проти попередніх двох на 24 відсотки, що не виконується Закон «Про пріоритетність соціального розвитку села», що добробут селян погіршується, а сільське господарство перетворюється в одну з найвідсталіших галузей народного господарства. Та окрім констатації усіх наших негараздів, організатори та ідеологи з'їзду ставитимуть перед делегатами (в основному — директорами радгоспів та головами колгоспів) цілком конкретні завдання: протягом поточного року завершити внутрішньогосподарську приватизацію майна і землі шляхом паювання та акціонування, провести реформування відносин власності.

У традиційних зверненнях до Верховної Ради, Президента та Кабінету міністрів України делегати вимагатимуть «виробити чітку, послідовну і виважену аграрну політику, яка (у їхньому розумінні — Авт.) відповідала б інтересам селянства, дотувати затрати на виробництво сільськогосподарської продукції, внести зміни до Земельного та Лісового кодексів України». Вимагатимуть пільгових кредитів, гарантованого постачання пального, запчастин, гербіцидів та багато чого іншого.

Поки ж редагуються ці рішення та звернення, демократичні об'єднання українського селянства проводять консультативні зустрічі та наради, на яких визначають своє ставлення до цього форуму. Зокрема висловлюється негативне ставлення до створення будь-якої надструктури управління агропромисловим комплексом.

За перевіреними даними на з'їзді проголосять «що лише трудові колективи сільськогосподарських підприємств можуть вирішувати долю своїх господарств». Намагання з будь-якого боку штучно прискорити реорганізацію і навіть ліквідацію господарств — протиправне. А за оцінками зарубіжних експертів, на з'їзді може утворитися Нова селянська партія України.

Учасники з'їзду вважають: всі форми господарювання повинні мати рівні умови і можливості.

Юрій НЕСТЕРЯК.

У ДОСВІДЧЕНОГО МЕНШЕ ПРОБЛЕМ

Засідання Комітету Ради Європи у стосунках з країнами — не членами цієї європейської організації відкрилося вчора у Києві. Головною метою цього заходу є обговорення можливостей вступу України до РЄ. Щоб предметно розглянути це питання, члени Комітету, за їхніми словами, мають визначити, чи відповідають процеси розбудови Української держави загальноприйнятим нормам демократичного розвитку.

Учора з членами Комітету зустрівся Голова Верховної Ради України І. Плющ. У своєму виступі він, зокрема, сказав, що перед нашою державою стоїть завдання поступово прилучитися до європейських структур, взяти участь у створенні нових умов європейського співробітництва. Для цього, за словами І. Плюща, слід детальніше ознайомитися з досвідом європейської інтеграції, чому сприяв би вступ України до РЄ, який, на жаль, поки що затягується. Далі І. Плющ відповів на численні запитання членів Комітету щодо внутрішньої та зовнішньої політики України.

ЕКОНОМІКА

ЧОМУ В УКРАЇНІ МЛЯВО ЙДЕ ПРИВАТИЗАЦІЯ

Відкритий лист до Президента, Голови Верховної Ради та Прем'єр-міністра України

Нас змушують звернутися до вас обставини, що склалися в державі з приватизацією майна державних підприємств, спроби на сесії Верховної Ради України зупинити цей процес.

Правову основу здійснення приватизації Верховна Рада України вже заклала. Фонд державного майна України підпорядковано парламенту. Затверджено першу Державну програму приватизації майна державних підприємств.

Уже наприкінці 1992 року ми мали в областях усі нормативні та законодавчі акти, без яких, згідно з Програмою, неможливо розпочинати роботу. Почалося організаційне становлення державних органів приватизації. Особливо великих зусиль потребувала робота з переукладення договорів оренди майна з орендними підприємствами. Водночас на нас було покладено функції управління майном підприємств загальнодержавної власності. Крім цього, повсякденна оперативна робота з величезною кількістю підприємств, установ, організацій та громадян.

Практично тільки на початку грудня 1992 року, отримавши всю потрібну нормативну базу, ми зробили перші кроки на шляху малої приватизації. Оскільки більшість населення та підприємців України на той час ще не вірили в реальність приватизації, то на деякі об'єкти ми отримали або тільки заяви від груп покупців, створених трудовими колективами, або лише по одній заяві від інших покупців. Таким чином, ті перші підприємства приватизували самі трудові колективи. Працюючи з цими об'єктами, ми побачили недоробки та деякі суперечності приватизаційного законодавства.

У цей же час швидко зріс інтерес до приватизації у директорів промислових підприємств, їх колективів, підприємців. Так, наприклад, сьогодні по Харківській області ми опублікували документи на 76 об'єктів приватизації в сфері промисловості, будівництва, торгівлі та інших галузей народного господарства. Йде розгляд цих документів. 67 з визначених є об'єктами малої приватизації, що відповідає основним напрямам економічної політики уряду на 1993 рік. У Рівненській області розглядають 22 об'єкти, в Одеській — 32.

Таким чином, ми здійснюємо на місцях політику уряду, всіляко активізуємо цей процес і бажаємо, як висловився Прем'єр-міністр, «перебороти алергію на шляху приватизації».

Проте мала чисельність працівників регіональних відділень неадекватна наявним обсягам роботи. Так, наприклад, у Харкові в регіональному відділенні, що здійснює державну політику приватизації, працюють 12 спеціалістів, а в міському фонді комунального майна міської Ради, у віданні якого перебуває набагато менше підприємств, які підлягають приватизації, — вчетверо більше. В Рівному — 6 спеціалістів у регіональному відділенні і 35 — у фонді комунального майна міськради.

Як же вчасно, без порушень законодавства виконувати великий обсяг підготовки до приватизації об'єктів? Сьогоднішній механізм проведення малої приватизації передбачає попереднє опублікування списків об'єктів, що пропонуються для приватизації, з наступним тридцятиденним збиранням заяв для виявлення попиту на об'єкт та визначення способу приватизації. Потім прийняте рішення про спосіб приватизації публікують у центральній та місцевій пресі. Далі починається дуже ускладнений процес інвентаризації майна, що передбачає обов'язкову участь наших представників у кожній комісії з інвентаризації опублікованих об'єктів, а також у комісіях оцінки вартості. Таким чином, законодавчо обумовлено, що процес приватизації одного об'єкта триватиме три місяці.

Ще одне питання, яке нас непокоїть, — це здійснення безоплатної передачі державного майна громадянам, що передбачено Державною програмою. Цей процес стримується тим, що досі не прийнято Декрет «Про корпоратизацію майна державних підприємств».

Потрібно розставити крапки над «і» щодо права власності на земельні ділянки приватизованих підприємств. Невизначеність у цьому питанні є серйозною перешкодою в русі іноземних інвестицій в Україну та вкладень своїх потенційних інвесторів. Сьогодні Фонд державного майна і його регіональні відділення в областях України здійснюють державну політику в сфері приватизації, але, на жаль, підтримки на державному рівні ми поки що не відчуваємо.

Тому просимо вашої підтримки розпочатого процесу приватизації державного майна як важливої частини здійснення реформ в Україні.

З повагою
Ю. ГРИШАН,
І. ЄГАНОВ,
В. МАРЧЕВСЬКИЙ,
начальники регіональних відділень Фонду державного майна України по Харківській, Одеській та Рівненській областях.

Продиктовано в номер

А СОЦІАЛІСТИ ПРОТИ...

В Донецьку відбулося засідання Ради взаємодії і взаєморозуміння за участю представників майже всіх партій і рухів, що діють в області. Основна мета Ради — «об'єднання зусиль влади і громадськості для спільного пошуку найбільш ефективних засобів розв'язання злободенних проблем конче політизованої області».

Проте вже на перше засідання Ради не з'явилися представники діаметрально протилежних за ідеологією партій — Соціалістичної та Республіканської. Голова обласної організації УРП Юрій Діденко, взагалі, перебував у цей час у від'їзді, хоч потому не відмовився він конструктивної роботи. На відміну від лідерів соціалістів. Останні вважають, що з націоналістичними організаціями, які також беруть участь у роботі, співпрацювати неможливо.

Релігія

ФОРМУЄТЬСЯ КОМІСІЯ ЗАМИРЕННЯ

Делегація Української Православної Церкви в Канаді, очолювана митрополитом ВАСИЛІЄМ, протягом 6—21 травня 1993 року перебувала в Україні на запрошення Ради у справах релігій. Делегація мала на меті, не втручаючись у внутрішні справи жодної з Православних Церков України, сприяти їх зближенню.

Учасники делегації зустрілися з духівництвом, студентами і викладачами семінарій, вірними, членами братств у Києві, Рівному, Луцьку, Володимирі-Волинському, Львові, Почаєві, Дрогобичі, Івано-Франківську, Чернівцях, Полтаві, Харкові. Його Блаженство Митрополит ВАСИЛІЙ зустрічався з митрополитом Філаретом й митрополитом Антонієм (Українська Православна Церква — Київський Патріархат), митрополитом Володимиром (Українська Православна Церква), кардиналом Мирославом Іваном Любачівським (Українська Греко-Католицька Церква), архієпископом Петром та іншими єпископами і духівництвом. Відбувся також цілий ряд зустрічей з керівниками обласних державних адміністрацій, журналістами. Під час зустрічей обговорювалися проблеми церковного життя в Україні і, зокрема, питання, пов'язані з міжцерковним порозумінням.

Українська Православна Церква в Канаді завжди підкреслювала прагнення бачити в Україні одну і єдину незалежну Українську Православну Церкву. Відвідини України делегацією на чолі з Блаженнішим Митрополитом ВАСИЛІЄМ відкриють нову сторінку у зв'язку Православних Церков Канади і України.

Важливим підсумком відвідин і переговорів є формування комісії замирення, яка розпочне переговорний процес між вітками Української Православної Церкви в Україні.

Рада у справах релігій при Кабінеті Міністрів України.

БИЧІ XX СТОЛІТТЯ

Як тільки не б'ють нас нинішні часи! Таке враження, ніби вже все розвалилося остаточно, і коли докупи збереться — невідомо. І серед тих ударів долі — дитячі хвороби. Поліомієліт, сколіоз, дитячий церебральний параліч... Їх можна назвати справжніми бичами нашого століття. І як несподівано втішно було дізнатися, що колишня Всесоюзна дитяча здравниця Євпаторія, як і раніше, успішно від них відбивається. Тобто, як повідомив Сергій **Северинов**, головний спеціаліст відділу курорту і туризму Євпаторійського міськвиконкому, абсолютно всі санаторії працюють, як і раніше. Жоден з них не закрився, деякі реконструюються, персонал по можливості забезпечується всім необхідним. Умови лікування дітей не змінилися на гірше ні на йоту. (В одному з санаторіїв МОЗ України — до речі, звичайному, дітей, за їх свідченням, «запихають маслом і чорною ікрою»). Харчування п'ять, а подекуди й шість разів на день. Путівки до санаторіїв системи МОЗ, як і раніше, безкоштовні. Інші ж коштують близько 100 тисяч кожна. У піонертаборах — 70 тисяч. Причому ціни — до 1 червня. Потім очікується підвищення (хоча різницю має відшкодовувати профспілка, що видала путівку). Втім, вже зараз путівок — катма, незважаючи на ціни. То взимку санаторії та бази відпочинку стоять порожні. Як написала місцева журналістка, Євпаторія — це місто, що вміє лікувати капітально. І продовжує це робити: в літній сезон одночасно курорт в змозі прийняти 43 тисячі пацієнтів, а цілорічно — 22 тисячі ліжок до послуг хворих. Курорт спеціалізується на лікуванні захворювань опорно-рухової системи, і з цих хвороб, як каже С. Северинов, «практично немає жодного дитячого захворювання, якого не можна було б лікувати у Євпаторії». Адже тут абсолютно унікальне поєднання природних факторів: степовий «фітовітер» зустрічається з морським, тобто працює цілорічний природний інгаляторій, плюс грязі, плюс ропа, плюс мінеральні води, плюс сонце і мінус байдужість. До речі, всі, мабуть, чули чи читали, що потерпілим внаслідок аварії на ЧАЕС, тим, що отримали певну дозу радіації, протипоказане морське сонце, особливо влітку. Так от, Сергій Северинов, кандидат медичних наук, що починав з сільського лікаря (це, як відомо, лікарі-універсали), стверджує, що за всіма показниками людям із зони чи прилеглих районів не тільки не шкідливо, а навіть корисно полікуватися у Євпаторії. Дотримуючись, звичайно, рекомендацій лікарів.

А як же з екологією? Адже скрізь тільки й чуєш про забруднення навколишнього середовища промисловими відходами... І тут — інформація з перших рук: за свідченням начальника відділу екології Євпаторійського міськвиконкому Володимира **Зіміна**, екологічний стан курорту зберігається на найвищому рівні. Промислові викиди рік у рік зменшуються. А за так звані планові, тобто ті, без яких не обходиться жодне підприємство, ті ж підприємства сплачують чималі суми до екологічного фонду, створеного при екологічному відділі. І ці кошти направляються на оплату проведення контрольних замірів і досліджень, на розвиток курортної зони. Так, наприклад, на ці гроші збудовано дамбу на озері Майнаки, що повністю усунуло можливість змішування лікувальної грязі з технічною. А ця грязелікарня відома у Європі ще з XIX століття.

На жаль, у цій діжці меду є ложка дьогтю: поряд з Євпаторією розташоване місто Саки, де теж лікують людей. І де басейни очисних споруд можуть сягнути критичної межі заповнення після сильного дощу. І тоді, як сказав В. Зімін, «нам залишається покладатися на господа Бога, щоб вітерцю скомандував віднести подалі від міста, і т. д.». Звичайно, екологічна служба Євпаторії не покладається повністю на небесного покровителя, а налагодила тісне співробітництво з комітетом охорони навколишнього середовища Сак, з тамтешнім міськвиконкомом. Та все-таки — то інше місто.

...Зараз Євпаторія готується до відкриття сезону. Парад-але всіх служб міста, включаючи громадське харчування і транспорт, приймає спеціально створена комісія міськвиконкому, прискіпуючись до найменших недоробок. Аби люди тут гарно відпочили і підлікувались. А місцеві жителі з побоюванням чекають прибуття відпочиваючих з рубльової зони: «Ось приїдуть, поміняють рублі на купони 1:4, чи й 1:5, заженуть вгору ціни на базарі — нам хоч зуби на полицю клади». Що поробиш — від нас те не залежить. Як кажуть — реалії сьогодення...

Катерина ВОРОНЕНКО.

Знай наших!

Пам'ять

ОЗВАВСЯ БОЛЕМ ТРАВНЕВИЙ РАНОК

У неділю, 23 травня, минуло 55 років з того трагічного дня, як від бомби, підкладеної агентом ДПУ, загинув у Роттердамі один з організаторів Організації Українських Націоналістів і її лідер Євген Коновалець.

Чому наші вороги руками своїх платних убивць знищили цю неординарну людину, як це раніше зробили із Симоном Петлюрою, а згодом — із Степаном Бандерою? Бо Євген Коновалець належав до справжніх українських патріотів, був умілим організатором і талановитим політиком, ревно обстоював ідею української державності і боровся за її реалізацію. Він займав помітне місце в національно-визвольному русі, разом зі своїми соратниками об'єднав українську еліту, кращих синів і доньок свого народу в міцну підпільну організацію, яка невдовзі повела нерівну боротьбу за незалежність України, кинула сміливий виклик як московським, так і німецьким окупантам. Саме таких українців найбільше боялася червона Москва.

З нагоди роковин смерті Євгена Коновальця в будинку культури, просвіти і дозвілля Збройних Сил України відбулася конференція, яку провів Конгрес Українських Націоналістів. Того ж дня в будинку вчителя столиці відбувся вечір пам'яті Євгена Коновальця, на якому виступив професор із Франції Аркадій Жуковський.

Р. В.

МІНИ НЕ ВИБУХНУЛИ

Митрополит Чернігівський і Ніжинський (УПЦ) Антоній отримав у дар книгу ветерана війни, колишнього командира роти спецмінування О. Бутка. Там ветеран згадує, як після розмінування Чернігова його підрозділ не мав пального, щоб доїхати на передову. І тоді архієпископ Симон Івановський звернувся до прихожан. Наступного дня вони принесли до храму банки й пляшки з бензином. До вечора заповнили дві бочки. Сапери відбули на фронт і встигли знешкодити кілька спецмін...

Сергій ПАВЛЕНКО.

Гастролі

А МИ Й НЕ «ЖУРИМОСЯ»!

Завтра у Києві завершиться «Золота лихоманка..., або ж Таємничі пригоди скарбу гетьмана Полуботка». Нова вистава Львівського естрадного театру «Не журись!» вже тричі мала аншлаг у рідному Львові. Щось подібне очікується і в Києві. А все тому, що це і не вистава, власне, а весела львівська забава, яку підготувала режисер Софійка Кохмат, а на сцені розігруватимуть «боцман козацької чайки» Стефцьо Оробець у парі з українським негром Юрком Саєнком, панна Дзюня (Богдан Рибка) і пані Стасі (Остап Федоришин), а також В. Морозов, Тризубий Стас, О. Лихач, Ю. Винничук. Отож, «Золота лихоманка» розпочнеться о 19 годині в Міжнародному центрі культури і мистецтв.

Інна МЧЕДЛЕШВІЛІ.

Оказії

УКРАЛИ АВТОМОБІЛЬ — ЗАОХОЧУЙТЕ МІЛІЦІЮ

Після марних пошуків викраденої службової «Волги» директор Черкаської тютюнової фабрики Василь Миколенко заявив у пресі: хто відшукає викрадачів, тому автомобіль і дістанеться.

Оперативна група Соснівського райвідділу внутрішніх Справ Черкас, яку очолює Тарас Марунчак, вийшла на вірний слід злочинців через рік, але директор слова дотримав. На додаток до «Волги» міліціонери одержали ще й тонну дефіцитного бензину і грошову премію.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

Фотофакт

Нові АНи — нові враження

21 травня група членів Трейд-клубу, в який входять працівники торгових представництв та посольств, відвідали авіаційний науково-технічний комплекс імені О. Антонова, де ознайомилися з новими проектами літаків та модифікаціями вже відомих.

Збиральний цех, на якому завершується спорудження транспортного літака нового покоління, салон пасажирського аеробуса АН-218, лабораторія випробувань на міцність і, звісно, імениті «Руслан» та «Мрія» справили на гостей глибоке враження.

Георгій НЕСТЕРЕНКО.

Фото автора.

Анонс

«АКАДЕМІЯ» ФЕСТИВАЛИТЬ

Точніше, на кошти фірми «Баркон», банку «Ажіо» та страхового фінансово-інвестиційного товариства «Преміор» хоче влаштувати фестиваль, присвячений Дням Києва. Фестивалити планують почати 28 травня в колишньому Будинку офіцерів виступами Леоніда Сергеєва під акомпанемент братів Міщуків, Вадима і Валерія. Організатор телепередачі «Веселые ребята» приїжджає до Києва посміятися. Бо є над чим: його передачу в нас знімають, а в Голландії купують. Так, нібито в них ситуація така, що плакати хочеться.

Але найбільший сюрприз на киян чекає 29—30 травня на Андріївському узвозі, де буде влаштовано безперервний «Бард-марафон», в якому візьмуть участь автори — виконавці з Києва, Львова, Москви. Співатимуть для киян чи не вперше не безкоштовно — завдяки спонсорам.

І нарешті 4 червня завершить цей своєрідний фестиваль Олександр Городницький. У тому ж Будинку офіцерів. Про метра Городницького багато говорити не варто. Я тільки відзначив би, що виступає він дещо символічно для нас з вами. Десь на початку червня «розгуляються» ціни і вчасно буде заспівати «Все перекаты, да перекаты, послать бы их по адресу...». Ви розумієте, що я маю на увазі.

Володимир СКАЧКО.

Коротко

ДАЧНИКИ НЕ ЛЮБЛЯТЬ КАРБІДУ

У Рівненському районі, неподалік с. Любомирки, задумали спорудити карбідний завод. Але проектувальники не врахували одного: поблизу — дачний масив «Борківський». І дачники стали стіною. Головний лікар облсанстанції пан Шарлай відкликав свій дозвіл. Завод тепер буде в іншому місці.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

Культура

ФЕСТИВАЛЬ НА ФОНІ ТЕРИКОНІВ

28 травня у Донецьку розпочнеться Третій фестиваль сучасної української пісні «Червона рута».

Щойно закінчився попередній, відбірковий тур фестивалю, який проходив у всіх областях України та у Республіці Крим. Безперечно, сьогодні це — найпопулярніший фестиваль сучасної молодіжної музики в Україні. Тому й готуються його організатори серйозно, бо популярність виправдана тоді, коли вона тривала.

За ідеєю дирекції «Червоної рути», фестиваль має стати своєрідним форумом нового українського мистецтва в Донбасі, сприяти становленню Донецька як одного з центрів сучасної української культури.

Конкурс проходитиме за трьома жанрами: рок-музика, популярна музика, авторська пісня та співана поезія. Дирекція бачить «Червону руту» як фестиваль з яскравим національним обличчям. Тож найперше правило конкурсу — обов'язкове виконання всіх пісень українською мовою. Без сумніву, лунатиме й багато нових творів, адже конкурсант повинен представити не менше двох нових пісень. Ще одна особливість третьої «Червоної рути» — винесення фестивалю на площі й вулиці міста, щоб максимально наблизити його до глядача. Планується також концерт-реквієм пам'яті загиблих шахтарів, під час якого збиратимуться кошти для родин загиблих.

Кількість учасників та гостей — більше тисячі. Серед них — 550 конкурсантів з усіх областей України та Республіки Крим. Будуть присутні близько п'ятдесяти переможців першого та другого фестивалів «Червона рута», 150 учасників супутніх заходів — артистів, поетів, художників, режисерів. Протягом семи днів перебування «Червоної рути» у Донецьку відбудеться сімнадцять основних концертів.

Паралельно плануються вечори сучасної нетрадиційної поезії, вистави авангардного театру з Польщі за мотивами поезії Василя Стуса, різноманітні художні виставки тощо.

«Червона рута» повинна стати справжнім шоу. Буде організовано ярмарки, продаж прохолоджуючих напоїв та пива за зниженими цінами. Організатори і спонсори подбали також, щоб ці заходи були безплатними. До речі, про спонсорів. Один з них — всесвітньовідома фірма побутової апаратури «Джі Ві Сі», за планами якої виділено кошти на безплатне розповсюдження голландського пива, не кажучи вже про допомогу у фінансуванні самого фестивалю. Тому й проведення «Червоної рути» у Донецьку не вимагатиме від міста витрат. Навпаки, принесе надходження до бюджету.

Ярема ГОЯН,
студент.

Благословив на волю

НЕВІДОМИЙ ЕПІЗОД З БІОГРАФІЇ КОБЗАРЯ

Повернувшись із заслання в Петербург, Шевченко познайомився тут з кріпацькою родиною Соколових. Сам ще зовсім необлаштований, Шевченко вирішує вирятувати з неволі хоча б Петра, який окрім малярського мав ще й поетичний хист. Незабарно організовує збір коштів. До князя Голіцина, який привіз Соколових для власної обслуги з України, упрохав піти на переговори одного знайомого з Академії мистецтв. Понесли князю 300 карбованців, але той запросив тисячу. Ще два роки збирали потрібну суму. За цей час Шевченко встиг добре подружитися з Петром Соколовим. Вони зустрічалися в академічній квартирі Кобзаря. Петро розповідав про рідний Славгород на Харківщині, про Тростянець, куди потрапив шестирічним, співав українських пісень, виконував різні доручення Шевченка, допомагав йому у підготовці до друку «Букваря». До наших днів дійшли малюнки і вірші Петра, у яких відтворюється образ Кобзаря, обставини його життя. Шевченко подбав, щоб друг-кріпак удосконалював художню майстерність, мав змогу відвідувати класи Академії мистецтв. З рук великого поета Петро дістав нововиданий «Кобзар» з автографом.

А наприкінці 1860 року князь таки підписав відпускну. Чутки про скасування кріпосного права зробили його поступливішим. Хоча 1000 карбованців так і не назбирали, князь згодився на 900. Першим привітав учорашнього кріпака з волею Кобзар. У нащадків Соколова в Тростянці (Сумська область) понад століття зберігається фотознімок, зроблений у день викупу. На звороті вгорі напис: «Воля! нова моя доля».

Показуючи вицвілий від часу знімок, цю історію розповіла мені онука Соколова Любов Алтухова. А як же склалася подальша доля «хрещеника» Тараса? Художній хист Петра не знадобився у північній столиці. Кобзар уже нічим не міг йому зарадити, невдовзі після викупу він помер. І Петро повернувся на рідну землю. Мав одинадцятеро дітей. Заробляв розписом церков, писанням ікон. Звертався також до побутового жанру, писав пейзажі, портрети. Створив ряд пісень, одна з яких «Прощай, село рідненьке» — здобула народне визнання. До нас вона дійшла в обробці Миколи Леонтовича. Помер Петро Соколов, не доживши до 60-ліття.

Геннадій ПЕТРОВ,
краєзнавець.

ВАЛЮТНІ БРИЗКИ ШАМПАНСЬКОГО

НЕ ПРИПАЛИ МАХІНАТОРАМ ЗАВДЯКИ ПРИНЦИПОВИМ І ПРОФЕСІЙНИМ ДІЯМ ПРАЦІВНИКІВ УСБУ ПО ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ. А МОЖЕ?..

Право

Потрібна людина

Народився в 1959 році в Ужгороді. Закінчив держуніверситет. Зірок з неба не знімав і під час служби на митниці. Аж тут раптом заманлива пропозиція однокурсника Дешка: і високий покровитель в Києві, і сто доларів готівкою. Погодився. Але, попередньо проглянувши виготовлені Новицьким документи, зауважив: «Так не піде, окремі слід переробити». І розповів, як це зробити. За сприяння того ж таки Дешка Новицький одержує доступ до друкованих машинок з латинським шрифтом в Ужгородській міській управі і видає «на гора» новий комплект фіктивних паперів. Залишається дрібниця — знову засвідчити їх печаткою Кравцова, але ж той у Києві? Нема проблем. Походін прямо з роботи організовує відліт того до Ужгорода. Інспектор безпосередньо в аеропорту «прикладається» уже знайомою печаткою за номером 34 куди слід (долари треба відпрацьовувати) і тим же рейсом повертається до столиці. Тепер все залежало від «потрібної людини» — Малчака.

Нові документи той схвалив. І наказав прибути вантажівці на митницю після 22-ї години, коли він заступить на нічну зміну. Щоб не викликати зайвої підозри, проконсультувались, як поводитися водію. Та найголовніше — домовилися, що Малчак, як і Кравцов, «забуде» відмітити проїзд фургона в контрольному журналі. А після того як машина перетне кордон, поверне Новицькому міжнародну ТТН. Аби створити видимість, що такого рейсу ніби не було взагалі.

На митниці обійшлося без затримок. Малчак зустрів фургон на в'їзді до неї і провів його (хоч це мав робити інший) аж до виїзду. Помахавши рукою вслід валютному «Супер-МАЗу», вийшов за шлагбаум КПП і віддав контрольну накладну Новицькому. Костя, як справжній джентельмен, вручив щасливому митнику через Дешка 100 доларів.

«Операція» в Ужгороді, яка тривала з 11 до 19 березня 1992 року, на думку спільників, успішно завершилась. І, мабуть, кожен з них уже відчував смак валютних бризків від контрабандного шампанського. Все, напевно, так би і сталося... Коли б не анонімний дзвінок заступникові начальника Ужгородської митниці Михайлу Грицаку.

— Через кордон незаконно пройшла велика партія вина... — почув у трубці.

Почалося службове розслідування. Воно вивело на Ю. Малчака. Приховувати, що вантаж не пройшов, було марно: словацькі колеги, з якими «призабули» домовитися контрабандисти, все чітко зафіксували. Керівництво зажадало від Юрія Яновича контрольної накладної. А де ж її взяти, коли ТТН повернув Новицькому?

«Потрібна людина» кинулася до Дешка: «Виручай! Інакше разом сядемо в калошу, якщо не кудись інде». Тому нічого не залишалось, як відкласти всі справи, в тому числі вихід на роботу, і терміново вилетіти до Києва. У столиці вони разом з Новицьким виготовляють нову липову ТТН і повертають її Малчаку. Той, у свою чергу, віддає документа начальству, пояснюючи, ніби знайшов його серед інших подібних паперів. «Може, й пронесе?» — гадав собі Юрко. Але справою вже зацікавилися працівники СБУ...

Скільки віръовку не плети...

Нелегко було співробітникам новосформованого підрозділу у боротьбі з корупцією та організованою злочинністю, або ж, як його ще називають, «К», та слідчого відділу обласного управління безпеки. В ході розслідування часто відчували тиск від чиновників з різних ешелонів влади, у тому числі й від колег. Аякже, адже у справі «проходив» і офіцер СБУ. Не кажучи вже про митного керівного мужа.

— Та всі вони хороші хлопці, — не раз чули есбісти.

До честі останніх, вони мали іншу думку: перед законом усі рівні. І завдяки принциповій підтримці центрального управління «К» СБУ та особисто Генерального прокурора України Віктора Шишкіна довели-таки справу до логічного завершення.

Відчувши, що коло замикається, учасники змови почали шукати рятівні палички. Новицький навіть запропонував свої послуги інформатора СБУ, тільки б уникнути відповідальності. Рапорт-зізнання про участь в організації контрабанди написав своєму керівництву і Походін. Він цього разу стверджував, що брав участь у махінаціях навмисне, щоб привезти на Україну імпортне устаткування для наварювання шин і зовсім опустив те, що сам хотів експлуатувати це устаткування. А от Кравцов сподівався уникнути покарання «біганиною» під китайським кордоном, а потім відлежуванням у діда в одному з райцентрів Воронезької області Росії. Довелося співробітникам спецслужб двох країн знаходити спільну мову в затриманні «бігуна».

Неоднозначно поводилися «бізнесмени»-невдахи і в ході попереднього розслідування. Одні, приперті фактами, зізнавалися, інші — хапалися за соломинку, викручувались, а хтось і зовсім від усього відмовлявся. Як-от Олексій Фадєєв. Мабуть, розраховував, що його високопоставлені благодійники і тепер допоможуть вибратися з халепи. Водночас і сам не дрімав. Перебуваючи у слідчому ізоляторі, намагався передати записки Новицькому та Дешку, щоб ті про нього мовчали. Ще й підбадьорював компаньйонів інформаціями на зразок: «мальчик бегает и долго будет бегать» (це про Кравцова), а без нього буцімто важко скласти все докупи.

Мало сподіваючись на надійність партнерів, спробував налагодити зв'язок і з дружиною та братом, яким радив зібрати у знайомих 3-5 тисяч доларів і «вплинути на суд». Однак застерігав здійснити «финансирование только при 100-процентной гарантии». «Мы прорвемся», — був переконаний в одному разі колишній начупр. У другому засумнівався — «видно, такая судьба...»

Відповідно поводився Фадєєв і на суді, чим заохочував до таких дій і окремих «побратимів» по лаві. Кидав репліки, коментував показання свідків, перебивав учасників процесу, зачитував різні відхилення, заяви тощо. Навіть підготував «послання» Кравчукові, Єльцину та Руцькому, Міністерству закордонних справ Росії і т.ін., у яких просив захистити його, бо буцімто в Україні «русских бьют». (Цікаво, чому не заявляв про це, коли саджали в генеральське крісло?).

Вирок

Судова колегія Закарпатського обласного суду під головуванням Івана Ріпича майже після двомісячного розгляду справи засудила членів злочинної групи до таких строків ув'язнення: К.Новицького — до 6 років, В.Кравцова — до 5, Ю.Малчака — до 4,6, О.Дешка — до 4 років, С.Походіна та О.Фадєєва — на 3 роки з конфіскацією особистого майна та утриманням у виправно-трудовій колонії посиленого режиму.

Винесено також окрему ухвалу на адресу Ужгородської митниці, в якій вказано на серйозні прогалини в роботі, доборі і підготовці кадрів, низьку дисципліну, що й дало можливість вчинити описаний злочин. Мабуть, останній завдав не лише матеріальної, а й моральної шкоди, і насамперед колективам та службам, які представляли комбінатори (хоч суд цього офіційно і не визнав). А Походін навіть заявив: у той час у Києві всі есбісти займалися такою діяльністю. Невже таки всі?

Боляче було слухати на суді й окремих керівних працівників Ужгородської митниці, що проходили у справі в ролі свідків. Некомпетентність, незнання елементарних вимог, нерозуміння найпростіших фахових запитань часом так звеселяли зал, що голова суду змушений був оголошувати перерву.

Замість післямови

Найголовніше — яка подальша доля шампанського, яке таки успішно дійшло до Німеччини, та устаткування, з чого закрутилася уся ця веремія. Зі слів представника фірми «ВЕМА-ФІД» Ю. Лінова, вино були змушені розвантажити на складах фірми «Шенкер» в Нюрнберзі через те, що не мали «дозволу на реалізацію вантажу». Тоді Лінов запропонував Сонгарову та Кутіхіну повернутися до Києва (а як же навчання?) і літаком передати у Франкфурт потрібний документ.

На попередньому слідстві Лінов і словом не обмовився, що «товар» був неякісний і тому для реалізації непридатний. На суді ж він заявив: корки на пляшках виявилися гнилими, дріт — іржавим, і тому через чотири дні зберігання «Игристое» з «Советским» почали самовідкорковуватися. Але свідки показали на суді: представники фірми-одержувача висловлювали претензії не до якості шампанського, а стосовно змісту відповідного сертифіката. До того ж, згідно з міжнародною накладною за № 295525, «Шенкер» прийняв увесь вантаж, забракувавши тільки п'ять ящиків (причини в документі не названо).

Отож, цікаво було б знати, чим завершилось у Нюрнберзі «фонтанування» контрабандного шампанського? Чи не валютними бризками, яких так і не дочекались основні виконавці? Як, до речі, і устаткування для наварювання шин...

Микола ГОРВАТ.
Закарпатська область.

Закінчення. Початок в № 91 за 19 травня с.р.

У парламентах світу

ПОВІТРЯНИЙ ПРОСТІР ВІДКРИТО

Кілька міждержавних документів ратифікував на останніх засіданнях угорський парламент. Це насамперед угода про відкритий повітряний простір, яку було підписано в Хельсінкі напередодні.

Серед ратифікованих нормативних актів і прийнята Радою Європи угода, спрямована на запобігання правопорушенням і злочинності. Парламент також схвалив чотири документи, які сприяють захисту інвестицій і забороняють подвійне оподаткування.

Віднині значно розширюється і сфера діяльності угорського Червоного Хреста. Згідно з прийнятим Національною Асамблеєю (парламентом) законом, ця організація працюватиме над питанням допомоги біженцям і соціальними проблемами. Для виконання цих завдань Червоний Хрест отримуватиме субсидії з державного бюджету. Його діяльність обкладатимуть пільговими податками, а за умов здійснення міждержавних операцій Червоний Хрест не сплачуватиме мита.

Парламент також прийняв білль про приватизацію у фармацевтичній галузі та вніс поправки до закону про земельне оподаткування.

Коротко

ТЕЛЕВІЗОРИ З БУХАРИ

Уже нинішнього літа покупцям Бухарської області Узбекистану будуть запропоновані телевізори відомої марки «Голд Стар». В обласному центрі створено кілька спільних підприємств. На їх адресу з Південної Кореї та Італії вже надійшло устаткування, а також деталі для трьох тисяч кольорових телевізорів.

Першу партію «Голд Стар» намічено випустити у липні. Телевізори — це не єдине, що збираються випускати СП. Тут планують також виготовляти й облицювальну керамічну плитку.

Зульфія РАСУЛІ.

У сусідів

ШЛЯХ ДО ВЛАДИ: ПОВОЛІ ЇДЕШ — ДАЛЕКО БУДЕШ

Мінськ — не Москва, і до кривавого побоїща, хвалити Богові, тут ще не дійшли. Однак зовнішній спокій аж ніяк не означає, що в політичному житті республіки панує цілковите затишшя.

Почнемо з того, що всі процеси, які відбуваються у Росії, набувають свого продовження у Білорусі. І це стосується не тільки економічних реформ і соціальних оновлень. Активізація комуністичних організацій у Росії стимулює і їхніх білоруських однодумців, що зачаїлись у коридорах влади всіх рівнів. Ось приклад: сесія Верховної Ради республіки реанімувала компартію більшістю голосів. А далі розпочалось об'єднання комуністів-ортодоксів із зареєстрованою Партією комуністів Білорусі. Паралельно з цим відбулося формування низових комуністичних структур, було обрано обкоми і райкоми партії. Хоч члени КПБ-ПКБ — люди переважно похилого віку, але здебільшого вони все ж обіймали колись керівні посади. Не останню роль у компартійних структурах відіграють й відставні військові — найстійкіші борці за ідею. Найближчим часом комуністи готуються провести з'їзд, на якому буде прийнято новий статут і вироблено програму організації.

А поки що у політичних кулуарах республіки поширюються найрізноманітніші чутки. Наприклад, про закрите засідання комуністів, учасники якого вирішили провести «реконструкцію» управлінської ланки Верховної Ради і змістити з посади главу парламенту С. Шушкевича. Ця, на перший погляд, абсурдна чутка все ж має право на існування. І от чому: С. Шушкевич — один із найзапекліших противників ідеї вступу Білорусі до військового союзу з Росією, автором якої є Голова Ради Міністрів республіки В. Кебич. Глава уряду зовні спокійно реагує на критику своєї ідеї, що виходить з вуст Станіслава Станіславовича. Та коли справа доходить до голосування, то він — за військовий союз. Нескладно збагнути, що постать нинішнього спікера парламенту з його авторитетом у народі не дуже влаштовує комуністів, готових віддати республіку під покровительство Росії. А це, у свою чергу, може активізувати дії парламентської номенклатури проти глави законодавчої влади.

Що ж, Мінськ — не Москва. Тут комуністи йдуть до влади тихо, без ексцесів.

Віктор ХОРОШКО.

Мінськ.

Фотофакт

НОВОБРАНЦІ ВЖЕ НАПОГОТОВІ

Німецькі військовики проводять останні тренування перед відправленням до Сомалі. Згідно з рішенням уряду ФРН, вони братимуть участь в миротворчих акціях ООН в цій африканській країні.

Фото ДПА

Конфлікти

У ХОРВАТІЇ ЗВИНУВАЧУЮТЬ ПРАВЛЯЧУ ПАРТІЮ

Хорватська парламентська опозиція вважає, що правляча партія — Демократичний союз Хорватії (ДСХ), лідером якої є Президент країни Франьо Туджман, навмисно не бажає внести зміни до закону про приватизацію. «Бо це вигідно можновладцям», — заявляють критики цього закону.

Понад десять відсотків приватизаційних договорів недійсні, вважають спеціалісти. Фірми продаються за цінами, значно нижчими, ніж їх реальна вартість. Банки надають кредити на сумнівних умовах, а директори доводять підприємства до банкрутства, щоб потім купити їх за безцінь.

Відносини між ДСХ і опозицією особливо загострилися після того, як стало відомо, що один із засновників союзу Мірослав Кутле придбав 51 відсоток акцій «Слободної Далмації» — популярної незалежної газети в Хорватії, яка не раз критикувала Ф.Туджмана та інших політиків. Дехто схильний вважати, що Президент має намір контролювати всі засоби масової інформації, зокрема ті, які незадоволені його політикою. Радіо та телебачення вже є державними.

Спартак ТОЛОКА

Експрес-інформація

ІНТЕРЕСИ — ВІД КАРПАТ ДО ПУСТЕЛІ ГОБІ

Сесія Європейського парламенту відкрилася у Страсбурзі. Серед внесених до порядку денного міжнародних питань — політичний розвиток у державах колишнього Радянського Союзу, відносини між Східною і Західною Європою, проблеми загальноєвропейської безпеки. Учасники форуму розглянуть також стан технічних програм допомоги незалежним республікам і Монголії.

ГУРТОМ І ВІЙНУ ЛЕГШЕ ЗУПИНИТИ

Азербайджан в односторонньому порядку зупинив з 24 до 29 травня бойові дії своєї армії в зоні Карабаського конфлікту. Це зроблено з метою створення умов для реалізації тристоронніх мирних пропозицій США, Росії й Туреччини, виведення вірменських військ з Кальбаджарського району й продовження переговорів щодо майбутнього Нагірного Карабаху, заявив керівник прес-служби Президента Азербайджану А.Алієв.

Водночас Президент Вірменії Л.Тер-Петросян відвідав з робочим візитом Москву. Він обговорив з російським керівництвом питання, пов'язані із американо-російсько-турецькою ініціативою мирного врегулювання Карабаського конфлікту.

ПОПУЛЯРНІ НИНІ РЕФЕРЕНДУМИ

Опозиційні Президентові Дж.Дудаєву сили в Чечні активно готують призначений на 5 червня референдум про майбутній державний устрій республіки. Лідери опозиції на мітингу в Грозному повідомили, що підготовка до всенародного опитування проходить у всіх містах і селах Чеченської Республіки. За їхніми підрахунками, у референдумі мають право взяти участь до 600 тисяч чоловік. Як уже повідомлялося, рішення провести опитування прийняв чеченський парламент для того, щоб знайти цивілізований вихід з політичної кризи.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Реформи

ХТО ЗАЛИШИВСЯ ПРИ РУБЛЯХ — ЗНОВУ ПРОГРАВ

Грошова реформа завершилася в Киргизстані. З 15 травня єдиним платіжним засобом на території республіки є сом. Що стосується рубльових заощаджень громадян, то їх киргизстанці можуть обміняти на соми в спеціальних обмінних пунктах за «плаваючим» курсом.

Однак багатьох мешканців республіки, як з'ясувалося, чекав один «сюрприз». Сьогодні в обмін на соми приймається готівка тільки 1993 року випуску. Така ситуація збережеться й на майбутнє. У відповідності з угодою, підписаною між Центральним банком Росії і Національним банком Киргизстану, для погашення боргу перед Російською Федерацією приймають тільки рублі, здані громадянами Киргизстану в період з 10 по 14 травня, коли можна було обміняти будь-яку кількість рублів, у тому числі й «союзного» періоду. Це пояснюється тим, що банкноти нині не існуючого банку СРСР не можуть вважатися обов'язковими Центрального банку Росії.

Така логіка, на думку голови Національного банку Киргизстану К. Нанаєва, диктується також необхідністю захищати власну валюту. Та й у самій Росії в будь-який момент можуть припинити приймати до платежів купюри, віддруковані до 1993 року. Однак курйозність нинішньої ситуації полягає в тому, що власне російські рублі в Киргизстані в обігу і не встигли з'явитися. А населення навіть і не здогадується, що між рублями російськими й «союзного» періоду буде велика різниця. Отож тепер киргизстанцям, що зберегли при собі деяку кількість «союзної» готівки, можна хіба що обклеїти нею скрині.

Євген ДЕНИСЕНКО.

На зв'язку Лондон

НАЙЖОРСТОКІША У XX СТОЛІТТІ

Можна з упевненістю сказати, що Беверлі Еліт увійде до кримінальної історії Великобританії як найжорстокіша жінка нинішнього століття.

Йдеться про психічно хвору 24-річну медсестру, яка в 1991 році протягом 59 діб убила чотирьох і намагалася позбавити життя ще дев'ятьох дітей віком від 6 місяців до 11 років. Медсестра вбивала своїх малолітніх жертв, роблячи їм ін'єкції надмірної дози інсуліну.

І ось днями, після п'ятиденного обговорення присяжні, засідателі одноголосно визнали звинувачення і винесли вирок — довічне ув'язнення. Однак, зазначає з цього приводу британська преса, судовий процес висвітлив значні недоліки в усій системі охорони здоров'я країни. Про те, що у Беверлі Еліт не все гаразд із психікою, було відомо ще з 1987 року. І все ж після закінчення школи медичних сестер її взяли на роботу в одну з лондонських лікарень, та ще й у дитяче відділення.

Тепер під тиском громадськості Міністерство охорони здоров'я Великобританії пообіцяло провести розслідування цих злочинів. Родичам жертв також виплатять компенсацію — один мільйон фунтів стерлінгів.

Дай Боже, пишуть провідні лондонські газети, щоб ці заходи запобігли повторенню в майбутньому того, що сталося. Втім, наголошують скептики, міністерство насамперед захищатиме честь мундира. Та й будь-які гроші не замінять батькам дітей, вбитих божевільною медсестрою.

Ігор ГРУШКО.

ЧУЮ ВІД ТАКОГО. ЧУЮ ВІД НЕТАКОГО. ТО ВІД КОГО Ж?

Поява статті М.Потебенька «Від такого чую...» («Независимость», 21.04. 1993 р.) не була несподіванкою.

Про те, що організовано чергову кампанію (аналогічну за сценарієм тій, що й проти міністра оборони К.Морозова) з дискредитації В.Шишкіна, Л.Кучми, Є.Марчука, Ю.Іоффе, І.Юхновського, В.Чорновіла, В.Пинзеника та інших представників демократичних сил та службових осіб, які стали на шлях безкомпромісної боротьби з корупцією та мафіозними структурами в державних органах влади й управління, було відомо вже в листопаді минулого року.

Основою статті «Від такого чую...» Потебенько зробив дві свої «відозви» — до Верховної Ради від 12 березня ц.р. й до народних депутатів України від 12 квітня ц.р. Ознайомившись з їхнім змістом, можна виявити, що їм бракує лише більшовицької назви: «Посткомуністична Вітчизна в небезпеці! Всі на боротьбу з Шишкіним!» Якби в статті йшлося лише про мене, я б ніколи не вплутався у чергову полеміку. Але в даній ситуації доводиться «поступатися принципами». Адже справа не лише у Вікторі Шишкіні. Все набагато глибше й серйозніше. Сьогодні стоїть питання: незалежна правова Україна чи мафіозно-корумпована? Демократична чи тоталітарно-червоно-коричнева? Посткомуністична чи з конституційними гарантіями прав, свобод і законних інтересів громадян?

Тому в статті не буду захищати, виправдовувати себе або В.Шишкіна. (Тим більше, що Віктор Іванович у тій самій газеті «Независимость» уже висловився, як то кажуть, із фактами в руках).

Потебенько намагається «перш за все» спростувати моє твердження про те, що він до кінця своєї прокурорської кар'єри захищав привілеї компартійної номенклатури. Він заявляє: «... смішно ставити в провину те, проти чого я постійно виступаю».

Коли так, нехай читачі самі міркують «проти чого» й за що Потебенько «постійно виступав і виступає».

З досьє «Антимафії». 18 лютого 1990 року група юристів, в тому числі й автор цих рядків, опублікувала в пресі відкритий лист прокуророві УРСР М.Потебеньку. В ньому давалася правова оцінка привілеям партійної та державної номенклатури. На численних прикладах було доведено, що ці привілеї незаконні, завдають народу матеріальний збиток на сотні мільйонів карбованців щорічно.

За твердженнями юристів, у діях службових осіб, що користувалися незаконними привілеями, мають місце ознаки складу злочину, передбачені, залежно від мотивів, ст. 861 КК (розкрадання державного або громадського майна в особливо великих розмірах), що карається позбавленням волі на строк від 10 до 15 років з конфіскацією майна або смертною карою, що нині скасована, або ст. 165 КК (зловживання службовим становищем).

Прокуророві пропонувалося згідно із законом порушити кримінальні справи за вказаними у відкритому листі фактами і провести розслідування.

На жаль, дозволити собі це Потебенько не міг. 25 лютого в пресі було вміщено відповідь, а точніше відписку, в якій він, не спростувавши жодного факту (як у статті «Від такого чую...») розцінив відкритий лист як «політичну провокацію» і «передвиборний трюк». Мало того, Прокуратура республіки переконувала український народ в тому, що про ліквідацію привілеїв уже йшлося на XIX партконференції, лютневому /1990 р./ пленумі ЦК КПРС і сьогодні це вирішується партією та вищими органами влади. У відповіді було твердо заявлено, що прокуратура ніколи не піде на порушення кримінальних справ за фактами отримання номенклатурою привілеїв за рахунок народу, оскільки це буде «порушенням законодавства».

Напередодні відкриття XXVIII з'їзду КПРС газета «Вечірній Київ» (26.06.90 р.) опублікувала мою статтю «Брехня стала життєвим принципом». У ній на основі аналізу матеріалів слідчої та судової практики було показано, що номенклатурна еліта, як на місцях, так і в центральних органах України, зловживає владою, заражена корупцією, зросла з «тіньовою економікою» та організованою злочинністю. Вказувалося також, що органи прокуратури, керовані Потебеньком, не вживають дійових заходів для викорінення цих антисоціальних явищ, а в ряді випадків і потурають їм. Наприклад, у 1988 р. до прокуратури було передано 358 матеріалів про приписки та інші викривлення звітності. У результаті цих приписок службовим особам вдалося отримати загалом сотні тисяч карбованців незаконних премій. Проте тією прокуратурою було порушено аж одну /!/ кримінальну справу, а в 1989 р. за приписки в Україні було притягнуто лише 9 чоловік.

У вказаній статті йшлося також про масову безгосподарність з явними ознаками саботажу в багатьох галузях народного господарства. Зокрема, що в Україні у нерозвантажених вагонах, контейнерах на станціях, базах, у морських портах зберігаються приховані від продажу гостродефіцитні товари й медикаменти на десятки мільярдів карбованців (у цінах 1990 р.!), які використовуються мафіозними структурами або псуються.

Думаєте, Потебенько та його «вірні підручні» зайнялись справжньою перевіркою викладених у статті фактів? Де там!

Через майже чотири місяці у «Вечірньому Києві» (19.10.90 р.) було опубліковано чергову відписку, в якій один з підлеглих колишнього прокурора республіки, не аргументуючи свої твердження доказами, назвав викладені в статті факти й висновки «необгрунтованим нагнітанням і так напруженої обстановки». На завершення очолюване Михайлом Олексійовичем Потебеньком відомство заспокоїло народ тим, що в результаті перевірки «мафії не виявлено».

17 травня 1991 року більшість у Верховній Раді України вп'яте (!) знехтувала пропозицію народного депутата Віталія Карпенка про необхідність створення парламентської комісії з питань справедливості й привілеїв. Це змусило мене написати статтю «Привілеї і корупція — ланки одного ланцюга» («Вечірній Київ», 2.07.91 р.). У ній був заклик екс-прокурору і його «команді» з приводу того, що прокуратура навіть за наявності багатьох публікацій у пресі про існування незаконних привілеїв не веде офіційного розгляду, а за виявленими фактами незаконного витрачання компенсацій на покриття багатомільйонних збитків, що їх завдають привілеї номенклатури, не вбачає складу злочину. Довелося нагадати Потебеньку і деякі положення з відкритого листа від 18 лютого 1990 року в надії, що хоча б тепер буде вжито заходів. Але, як то кажуть, блажен, хто вірує.

За шість днів до спроби державного перевороту у Москві «Вечірній Київ» (13.08.91 р.) опублікував відповідь на цю статтю. В ній вже вкотре відомство Потебенька виправдовувало існування привілеїв партійної і державної номенклатури наявністю нескасованих секретних спільних постанов ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР. «Такі постанови, на думку колишнього керівництва прокуратури, будучи підзаконними актами підлягають обов'язковому виконанню. Поки вони не відмінені, нема підстав вважати незаконними різноманітні громадсько-правові відносини, які вони регулювали» (саме так «хитромудро» були названі привілеї номенклатури). Те, що такі «спільні постанови» грубо порушували Конституцію і чинне законодавство, Потебенька не хвилювало. Більш того, моє припущення (згодом цілком підтвердилося), що «очевидно, прокуратура республіки буде захищати партійно-державну номенклатуру до кінця», у відомстві Потебенька була розцінена як «безвідповідальна».

Ознайомившися зі стенограмами засідань сесії Верховної Ради України, я в жодній не знайшов, що Потебенько не те щоб «постійно» (як він стверджує) виступав проти привілеїв, а хоча б раз підтримав пропозиції народних депутатів про створення комісії з питань соціальної справедливості і привілеїв. Чи я був неуважний і пропустив «полум'яні промови борця з привілеями»? Коли так, то буду вдячний Потебенькові, якщо він надасть ці свої «постійні виступи». Принцип об'єктивності має бути вищий за все.

Щоб не втомлювати читача всіма «заслугами» Потебенька у боротьбі з привілеями, зупинимося коротенько ще на одному «фрагменті» його прокурорської діяльності. В червні 1991 року комісія Київміськради накрила «підпільний спецрозподільник» в універсамі № 10 Печерського району м. Києва, який обслуговував номенклатуру вищих ешелонів влади. Кого обслуговували в цьому універсамі, можна судити з номерів автомашин, що завантажувалися постійно з «чорного» ходу. «Покупці», зафіксовані безпристрасною відеокамерою, приїздили на «лімузинах», що належали ЦК КПУ, МВС, Верховному Суду, Прокуратурі УРСР, в тому числі й керівництву республіканської прокуратури і самому екс-прокуророві.

Коли про це стало відомо у засобах масової інформації (див., наприклад, «Хрещатик», 21.06.91 р.), Потебенько виправдовувався тим, що згідно з рішенням Печерського райвиконкому м. Києва на обслуговування в універсамі № 10, розташованому по сусідству з прокуратурою республіки, було поставлено близько 60 підприємств і організацій. При цьому Потебенько «скромно» змовчав, що згідно з рішенням виконкому, його відомство не було внесене до їх числа. Прокурорські автомашини, що завантажувалися з «чорного» ходу й зафіксовані на відеокасету, за твердженням Потебенька, використовувалися підлеглими без дозволу і у відсутності керівництва прокуратури (див. «Хрещатик», 10.07.91 р.).

Хто ж була та «золота рибка», яка так щедро «обслуговувала» в універсамі відомство Потебенька? Нею виявилася знайома екс-прокурора ще з 1983 року Бережна Лідія Андріївна, яка працювала на той час директором універсаму № 5 м. Києва. Потебенько тоді був заступником прокурора УРСР. У 1982-83 рр. МВС було викрито велику групу хабарників і розкрадачів державного майна у сфері державної торгівлі. За підозрою в отриманні і дачі хабарів було затримано й Бережну. 14 липня 1983 р. слідчий з особливо важливих справ при прокурорі УРСР В.Мельниченко виніс постанову про обрання як запобіжного заходу для Бережної утримання під вартою і звернувся до Потебенька за санкцією на арешт директриси універсаму. У постанові слідчий вказав, що Бережна у період з 1978 по 1983 р. систематично, шляхом вимагання отримувала від підлеглих по роботі, а також систематично давала хабарі вищестоящим службовим особам...

15 липня 1983 року Потебенько на постанові слідчого наклав резолюцію: «Оскільки доказів немає, затримана на виправдання дає свідчення про свою непричетність до дачі хабарів і обмови її іншими заарештованими, тому в санкціонуванні арешту Бережної відмовити».

9 грудня 1983 р. кримінальну справу щодо Бережної за вказівкою Потебенька було виділене в окреме виробництво і направлене до прокуратури м. Києва, де й було припинене 1 червня 1984 р. за недоведеністю її вини в отриманні і дачі хабарів («дроблення», виділення в такий спосіб справ — найнадійніший спосіб, щоб їх за бажання «угробити»).

Не збираюся звинувачувати Потебенька в незаконності його рішень або ще в «чомусь» більш серйозному у справі «рятування» Бережної. Але подібних «дивних» справ і причетності до їхньої «кончини» колишнього прокурора навести можна чимало.

Очевидно, щоб реально посилити боротьбу з привілеями, екс-прокурор незаконно придбав 2 квітня 1992 року бойову нарізну зброю — карабін «СКС» (калібр 7,62 мм) за тисячу купонів. Право на незаконне придбання карабіна було надане також незаконним дозволом за № 7954 від 29 березня 1992 року, за підписом начальника УВС Миколаївської області В.Т.Ключника (область, у якій Потебенька обрано депутатом).

Згідно з висновком судово-медичної лабораторії МО України № 39 від 13.11.92 р. (зроблене на вимогу Генеральної прокуратури) «карабін «СКС» за своїм призначенням до мисливської зброї не належить».

Михайло Олексійович спробував кинути тінь на теперішнє керівництво прокуратури республіки: вони, мовляв, списані автомобілі задешево віддавали. Факти ці, як і інші, документально спростовано. Було продано кілька списаних автомашин і не задешево. Але постає природне запитання: а як робив Потебенько? Адже списування автомобілів було й за нього.

Відповідь легко одержати навіть під час поверхового ознайомлення з бухгалтерськими документами в Генеральній прокуратурі та прокуратурах на місцях. Наприклад, лише в 1991 році, в період дутої справи Степана Хмари і «післяпутчевого» падіння Потебенька, було списано на «металобрухт» 138 автомобілів за ціною (не зомлівайте!) 30-40 карбованців за автомобіль. Та фактично багато які автомобілі (як уже здогадалися читачі) в металобрухт не йшли — «їх оформляли через сторонні організації» (вислів Потебенька) довіреним і своїм людям. Торгівля автомобілями була не лише «годівницею», а й засобом «вербування» прихильників на виборах і плати за одержання депутатського мандата.

17 квітня 1990 р. голова колгоспу «Ленінська іскра» Казанківського району Миколаївської області Л.Зінченко пише нещодавно обраному депутату Потебеньку листа: «...правління колгоспу і ваші виборці просять Вас продати автобус марки «ПАЗ-672», що перебуває на балансі прокуратури УРСР (виборці, виявляється, знають, що в прокуратурі на балансі). Того ж дня Потебенько вчиняє на «прошенії» резолюцію: «Продати». Протягом доби (!) складають необхідні документи і наказом по прокуратурі УРСР № 307 від 18.04.90 р., за накладною № 25 автобус «ПАЗ-672», 1983 року випуску, повністю укомплектований, передають колгоспу за... 1125 карбованців(?!).

В.о.прокурора Миколаївської області Гула в своєму розпорядженні № 13 від 28.09.90 року пише: «Відповідно до усної вказівки прокурора УРСР тов. Потебенька М.О. автомашину «Москвич»— М2140, випуску 1982 року, залишковою вартістю 256 карбованців, яка досі експлуатувалася прокуратурою., реалізувати за безготівковим розрахунком Березнегуватській середній школі...»

Аналогічним чином на початку 1991 року було продано «Волгу» «ГАЗ-24» (за 2785 крб.) і автомобіль «РАФ- 2203» (за 6561 крб.), що належали Миколаївській прокуратурі, колгоспу «Комуніст» Баштанського району і Баштанському райвиконкому Миколаївської області.

Читачі уже, напевне, здогадалися, що названі райони (Баштанський, Березнегуватський, Казанківський) входять до Новобузького виборчого округу № 291, де Потебенько «мандат від своїх виборців одержав чесно» і його «правдивість та довір'я виборців допомогли» йому «перемогти чотирьох кандидатів».

За розпорядженням Потебенька прокурор Херсонської області Семенов у вересні 1991 року продає кооперативу «Мрія» автомобіль «Волга» «ГАЗ-24» держ. № 35-25 ХОА, що належить прокуратурі Великолепетиського району, за 4146 крб. і водночас придбає для особистого користування «Волгу» держ. № 03-15 ХОА, що належала прокуратурі Комсомольського району, за суто символічну ціну.

І таких прикладів можна наводити дуже багато. Тож хто, пане Потебенько, «розбазарював службовий транспорт, що належав органам прокуратури» і «аби приховати ці сумнівні операції з «Волгами», часто- густо їх оформляв через посторонні організації»? Чи не прагненням приховати сліди й масштаби своєї «безкорисливості» продиктована така активність Потебенька? Вважаємо, відповідь на ці запитання нарешті дасть Генеральна прокуратура.

Потебенько стверджує, що мене могла підвести «алергія несприйняття, тим більше неприязнь через особисті стосунки, про які поки що не варто говорити».

«Алергії» від Потебенька у мене немає. Сприймаю його таким, як він є. І в душі мені його по-людськи шкода. Неприязні «через особисті стосунки» у мене до нього ніколи не було. І твердження Потебенька у «відозві» до народних депутатів України від 12.04.1993 року про те, що «У Г.Омельченка можуть бути й особисті образи на мою адресу хоча б того, що свого часу, під час роботи заступником, йому з великими зусиллями вдалося дістати від мене відгук на дисертацію на здобуття кандидата юридичних наук, яка стосувалася питань, якими мені доводилося займатися за своїми обов'язками», є просто вигадкою. Чому так заявляє Потебенько, залишимо на його совісті.

А насправді відгук на мою дисертацію був позитивний, одержаний без будь-яких «зусиль», своєчасно. Його копія у мене зберігається досі. Помиляється Потебенько і в тому, що до нього застосовано «банальний шантаж». Ніхто Вас, пане Потебенько, не шантажує. Це Ви спробували банально шантажувати Генерального прокурора. До старого вороття не буде. А коли Ви вважаєте, що в інтерв'ю «В Україні панує політична мафія» я на Вас звів наклеп, то не скаржіться Голові Служби безпеки України Є.Марчуку. Дійте, як це передбачено законом, — зверніться до суду із заявою про притягнення мене до судової відповідальності. А то намагаєтеся діяти, як за минулих партокомівських часів.

Я не звинувачую Потебенька в скоєнні тих чи інших злочинів, і тим більше не стверджую, що він винен у їх вчиненні. Це прерогатива слідчих органів та суду. За викладеними фактами діяній колишнього прокурора мною на підставі наявних документів лише вказується, що «такі дії» Потебенька містять ознаки злочину.

І останнє. Без радикальних кадрових змін органи прокуратури не зможуть ефективно виконувати покладені на них завдання. Думаю, треба всіх ставлеників Потебенька пенсійного віку звільнити від посад прокурорів.

Григорій ОМЕЛЬЧЕНКО,
заступник голови Спілки офіцерів України, кандидат юридичних наук, полковник.

• БЕЗПЕКА • НАДІЙНІСТЬ • КОМФОРТ •

Сьогодні на складі у Києві 940GL, 460GL, 460GLE – всі моделі 1993 року випуску.

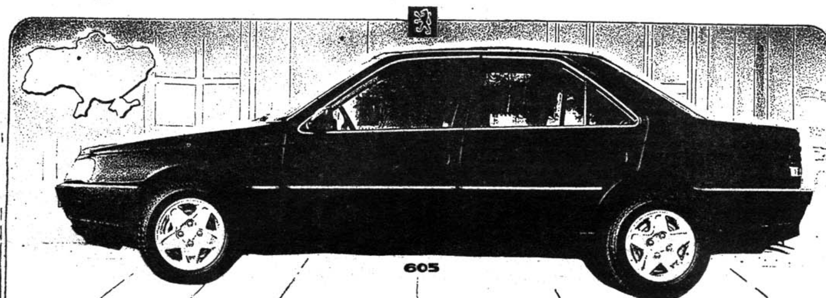
фірма "IMAS" – це найнижчі ціни на VOLVO в СНД.

VOLVO

460

Придбання автомобілів за 1 день!

Адреса салону:
Київ, вул. Туровська, 13.
Тел. 417-71-52 (цілодобово).
417-04-44, 212-48-46.

ПЕЖО – ДОСВІД ДОРІГ УСЬОГО СВІТУ!

Багаторазові переможці ралі «Париж — Дакар» автомобілі «ПЕЖО» довели свою міцність, надійність та економічність і свій престиж повсюди — від пісків Сахари до автострад Америки.

Автомобілі «ПЕЖО» від офіційного імпортера «ІЛТА Київ» — це гарантія та фірмовий сервіс.

Двигун — дизельний чи карбюраторний, додаткове обладнання, колір — на Ваш вибір.

ПРОДАЖ І СЕРВІС
Київ-10, вул. Січневого повстання 11-А
тел. 290-40-33, 290-42-48, 290-42-70
факс 290-42-74

PEUGEOT | Ilta KIEV OFFICIAL IMPORTER

ДО УВАГИ КЕРІВНИКІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ!

Західнонімецька фірма «Є.М.Ф. ГмбХ» може поставити з ФРН необхідні запасні частини, вузли, допоміжні матеріали для устаткування найширшого спектра застосування, виготовленого в Німеччині, що потребує ремонту.

Оплата у вільно конвертованій валюті.

З усіх питань просимо звертатися у представництво фірми «Є.М.Ф. ГмбХ» в Україні за адресою: 252001, м. Київ-1, готель «Дніпро», кімнати 724—735.

Тел. (044) 229-77-24.
Факс: (044) 229-42-79.

Фирма предлагает к реализации со склада в г. Киеве:

1) муку пшеничную высший сорт в мешках;

2) автомобиль ГАЗ-31-029 1992 г. выпуска в отличном состоянии.

Газобалонная установка, европейський салон.

Возможен бартер на дизельный микроавтобус импортного производства.

Тел. офиса 269-61-48 с 10-00 до 17-00.

Фірма «АКВА-У»

очисні споруди природних і стічних вод
проектуємо
будуємо
вводимо в дію
на всій території СНД
Україна, 266028, м. Рівне, а/с 122
Тел./факс (036-22) 4-00-46, 6-24-12 (з 9.00 до 18.00) 6-12-11, 4-15-06 (після 18.00).

Сім видів італійських вин та лікерів зі складу в Києві пропонує
СП «Салюте Л.Т.Д.»
Тел. 216-49-88; 216-46-35.

ОРГАНИЗАЦИЯ РЕАЛИЗУЕТ:

— клей «Бустилат», «ПВА»;
— стулья и кресла поворотные;
— молотки отбойные;
— нивелиры;
— линолеум;

Тел. (0572) 516-823, 516-825, г. Харьков.

Точка зору

«ЧОРНИЙ» ПРОДАЖ І НАЯВНА ТОРГІВЛЯ...

Останніми тижнями всілякі постанови уряду сиплються як з рога достатку. Нічого страшного у цьому нема, якби не одна істотна деталь: у документах явно простежується тенденція скочування до адміністративно-командної системи. До регулювання економіки, для якої, слід сказати прямо, настають найгірші часи.

Утім, нема необхідності напружувати пам'ять для того, щоб згадати: такий підхід ми вже разок відчули. Ідеться про дуже добре відомий Закон «Про оподаткування доходів підприємств і організацій» від 21.02.92, підготовлений урядом Фокіна. Драконівські податки, що завдали непоправного удару українській економіці, можна порівняти хіба що з локальною війною чи національним лихом. І от — нове продовження старої теми. Я маю на увазі постанову уряду про режим регулювання торгових та постачально-збутових надбавок (націнок). Вона опублікована 6 квітня в «Голосі України». Документ роз'яснює заступник міністра економіки України В. Кальник. До деяких його, на мій погляд, досить тенденційних, висловлювань я ще повернуся, а зараз хочу поділитися роздумами, що виникли після детального вивчення постанови.

Її сутність — в обмеженні рівня рентабельності. Практично на всі реалізовувані товари, за невеликим винятком, встановлюється 25-відсоткова надбавка. Її перевищення тягне за собою, за словами В. Кальника, карну відповідальність і тюремний строк до п'яти років.

Від торби і тюрми не зарікаються, але давайте подивимось, як діятиме ця постанова. Так, ціни знизяться, але знизяться декларативно, оскільки обсяг продукції, яку випускають, не збільшиться. Простий приклад. Учора на магазинних прилавках була високоякісна ковбаса, яка продавалася за ринковими цінами. Сьогодні і завтра ми її просто не побачимо. За такого рівня рентабельності і граничний націнці виробникові економічно невигідно нарощувати рівень виробництва, особливо у приватних структурах. А значить, ковбаска коштуватиме дорожче, ніж учора, і продаватиметься з-під поли. Тобто «піде в затінок»: податки при цьому не платять, ціну фіксують зовсім іншу, а тіньовики отримують так звану «чорну» готівку.

У більших масштабах це виглядатиме відповідним чином. Наприклад, продається який-небудь об'єкт вартістю, скажімо, 10 мільйонів карбованців. Рівень рентабельності не дозволяє призначити за нього ціну більше 5 мільйонів. Але, природно, об'єкт від цього менше не коштуватиме. Значить, п'ять мільйонів продавець отримує офіційно і майже стільки ж — неофіційно. Покупцям потрібна буде величезна кількість готівки. За хабарі, шляхом різноманітних махінацій добути їх не так складно. Але справа ж в іншому: «чорний» продаж і наявна торгівля призведуть до того, що не вистачить грошей для виплати зарплати, пенсій, допомоги. Стане необхідною додаткова емісія грошових знаків, а з нею прийде новий виток інфляції. Карбованець знеціниться, не платять податки, бюджет не отримує мільярдних прибутків, зростає курс долара. А все разом призводить до ще жахливішого зубожіння саме простого народу, який так палко люблять захищати (на словах) і від імені якого так люблять розпатякувати чиновники різних рангів.

Треба буде на когось звалити відповідальність за всі біди і нещастя. Неважко здогадатися, хто у черговий раз стане козлом відпущення. Звичайно ж, підприємці!

І що цікаво: хмари тільки скупчуються, грім ще не вдарив, а заступник міністра економіки України В. Кальник уже безапеляційно тицьнув високопоставленим вказівним перстом на посередників-підприємців:

— Це ж від них усе зло!

Ось така в урядового чиновника відповідь на всі численні злигодні, викликані розвалом економіки української держави. Не сумніваюся в тому, що величезна армія підопічних шановного Віктора Мартиновича Кальника сприйме слова шефа як беззастережне керівництво до дії на місцях.

Роз'яснення урядової постанови заступник міністра завершує оптимістично: «Ми зробимо ще один крок до стабілізації української економіки...».

Та вже ж, певно, крокуємо і крокуємо. Навіть дрібними перебіжками пробували. Тільки пута на ногах ще ой які міцні! Заважають...

У ринковій економіці просто не треба нічого регулювати адміністративно, і тоді все стане на свої місця. З усіх трибун ми постійно чуємо одне і те ж: Україна не може сліпо йти за законами ринку, у неї свій, особливий, шлях розвитку, у наших людей інший рівень свідомості. Усе це чистісінький популізм. Досить згадати приклад Польщі чи Угорщини, які вибрали шлях радикальних реформ, де економіка керується з допомогою справді економічних важелів — податків і відповідних відрахувань. І результати відчутні: зріс рівень життя, заповнились прилавки магазинів, з'явилися нові робочі місця (нарозхват, до речі, навіть наші кваліфіковані робітничі кадри), стала конвертованою національна валюта.

На жаль, сьогодні у нашій державі ні про який ринок і мови бути не може. Для нього просто нема життєвого простору, котрий може забезпечити тільки глобальна приватизація. І у підприємців нема у приватній власності нічого. Звинувачувати їх у тому, що вони не займаються виробництвом,— справжнісінький абсурд: ніхто їм це виробництво не те що не продає, а навіть і не пропонує.

Не приватизується і земля. Тому й не можуть підприємці нічого виробляти, займаючись тільки посередництвом. І зовсім не від них, переконаний у цьому, іде сьогодні зло, а швидше від діяльності численної армії чиновників-«стратегів», котрі тримають, на мій погляд, чіткий курс на згортання ринкових відносин. Курс, який веде в безодню.

Леонід ЧЕРНОВЕЦЬКИЙ,
президент концерну «Правекс», кандидат юридичних наук.
Київ.

Спорт

«НИВУ» ВЖЕ НЕ НАЗДОГНАТИ

ПЕРШІСТЬ УКРАЇНИ З ФУТБОЛУ. ПЕРША ЛІГА. 35 ТУР: «Динамо-2» — «Прикарпаття» — 0:0, «Рось» — «Приладист» — 1:0, «Норд-АМ-Поділля» — «Евіс» — 3:0, «Нива» — «Металург» — 3:1, «Автомобіліст» — СК «Одеса» — 2:0, «Десна» — «Артанія» — 1:0, «Скала» — «Темп» — 1:0, «Закарпаття» — «Кристал» — 2:0, «Ворскла» — «Шахтар» — 1:0, «Нафтовик» — «Поліграфтехніка» — 3:2.

Здається, вже ніщо не завадить вінницькій «Ниві» здобути путівку до вищої ліги. У матчі з нікопольським «Металургом» лідер з перших хвилин показав міць своїх атак. Спочатку кращий бомбардир турніру Овчаренко відкрив рахунок (10), а згодом Косовський реалізував пенальті (15). Не встигли команди розпочати другий тайм, як Будник примусив голкіпера втретє витягти м'яч із сітки воріт (47). Гості все ж зуміли провести гол престижу після удару Олійника (85).

З приходом у «Норд-АМ-Поділля» нового головного тренера Євгена Лемешка гра команди набула нових рис. Відомий фахівець робить ставку на атаку, і це позначається на рахункові. Адже забити три м'ячі «Евісові» у другому колі не вдавалося ще нікому. У хмельниччан відзначились Ковтанюк (39), Муравський (69), Кондак (74).

Цікавим був матч у Полтаві. Павлоградський «Шахтар» вирішив дати бій одному з лідерів на його полі. Надихнула гостей і невдача, яка спіткала «Ворсклу» на 20-й хвилині. Це Шептицький не зумів реалізувати 11-метровий удар. Та на 40-й хвилині Марченко виправив помилку товариша. Цей гол і став переможним.

Прихильники «Темпу» сподівалися, що їхня команда здобуде два очки у Стрию. Адже «Скала» зазнала кадрових втрат. Та господарі проти лідера зіграли чудово. Провівши гол на 13-й хвилині (Гнатів), «Скала» зуміла стримати атаки небезпечних форвардів «Темпу».

Очаківській «Артанії», яка веде боротьбу за виживання, не повезло у Чернігові. Гості, мабуть, вже раділи здобутому очку, яке дозволяло їм покинути передостаннє місце, коли у їхні ворота було призначено пенальті. Його на 87-й хвилині реалізував Четверик.

Після цього туру «Нива» відірвалася від «Темпу» на п'ять очок. У неї — 51 очко, 46 — у «Темпу», 43 — у «Нафтовика», 41 — у «Прикарпаття».

Здається, вирішилася і доля павлоградського «Шахтаря», котрий з 14 очками міцно осів на останньому місці. В «Артанії», яка має 24 очки, є ще шанс врятуватися.

Матчі 36 туру відбудуться завтра, 27 травня.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

З ПОТОКУ ПОВІДОМЛЕНЬ

Художня гімнастика. Бухарест. Чемпіонат Європи. Вправи з м'ячем. 1. Вікторія Стадник (Україна).

Шахи. Ростов-на-Дону. Міжнародний шаховий фестиваль пам'яті Ігоря Бондаревського. Опен-турнір. 1. Савченко (Україна) — 7 очок з 9.

Плавання. Париж. Міжнародні змагання. Участь брали спортсмени США, Угорщини, України, Китаю, Франції, Німеччини, Канади. Українські плавці виступили дуже помітно. У жінок Світлана Бондаренко виграла дистанцію 100 м брасом і була другою на 50-метрівці. В Олени Кононенко «срібло» на 100-метрівці батерфляєм і «бронза» — на вдвічі меншій дистанції. Улов чоловіків ще значніший. Юрій Власов та Павло Хникін виграли відповідно 50 м вільним стилем, 50 м батерфляєм і 100 м батерфляєм. У Власова до двох золотих відзнак додалася ще й медаль за третє місце на 100-метрівці вільним стилем. Другі місця посіли Олексій Бориславський (50 і 100 м вільним стилем), Дмитро Гнатюк (50 м брас), Павло Хникін (50 м батерфляй). Нарешті, ще два третіх місця посіли Бориславський (200 м вільним стилем) і Володимир Миколайчук (100 м на спині).

Важка атлетика. Прага. Чемпіонат світу серед юніорів. У ваговій категорії до 108 кг срібним призером став Сергій Лук'янчиков (Україна) — 372,5 кг. Першим був Руслан Дорожнюк (Білорусь).

Авторалі. 30-річний автогонщик з Києва Валерій Пасинчук візьме участь у ралі «Париж — Дакар — Париж»-94. Він увійде до складу команди відомого французького гонщика Жана-Луї Шлессера — триразового чемпіона своєї країни, чемпіона світу на прототипі та «Мерседесі».

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

⊙ Рукописів не повертаємо.

⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

★ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

★ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.

Загальний тираж 845793

Комбінат друку видавництва «Преса України».

252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Зам. 0311096.

1, 4, 5 і 6 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».